

Etter valget

Arbeid i kommunestyregruppa
Del 1

Før vi begynner

Om studieheftet og kursopplegget

Studieheftet og kursopplegget skal bidra til utvikling av lokaldemokrati og lokalpolitikk gjennom kunnskap og kompetansebygging. Både kommunestyregruppa og kommunerådet er viktige for gjennomføring og utvikling av politikken gjennom hele kommunestyreperioden. Samtidig er dette også viktige læringsarenaer. Dette studieheftet skal derfor være til hjelp i nødvendig kompetansebygging, både i oppstarten av en ny periode og underveis i perioden.

Målgruppe: Folkevalgte, tillitsvalgte og medlemmer i Senterpartiet

Viktig om frammøteliste:

Kursleder har ansvaret for å opplyse alle deltagere om at de blir ført opp på frammøteliste for kurs/opplæringstiltak, slik at deltagerne kan gi sitt samtykke. For kurs og studietiltak som mottar statsstøtte i henhold til Lov om voksenopplæring er kursarrangør pålagt å føre frammøteliste som viser møtedatoer, varighet, deltagerens navn, fødselsår og bostedsadresse. Frammøtelistene skal oppbevares i minst 10 år. (Jfr. [Lov om voksenopplæring, forskriftens § 9.](#)) Senterpartiets Studieforbund behandler og oppbevarer frammøtelistene i henhold til [Lov om behandling av personopplysninger](#). Se også: www.senterpartiskolen.no og vår [Håndbok for studieledere](#).

Slik gjør vi det:

- Meld inn kurset/studiearbeidet på www.senterpartiskolen.no/innmelding
- Ta en titt på godkjent [studieplan](#) før dere begynner.
- Kurset/studiearbeidet må ha en varighet på minimum åtte timer, hvor to deltakere er tilstede i minst 75% av tiden. En studietime defineres som én klokke time, inkludert pause. Eksempel: Når et kurs begynner kl 1800 og avsluttes kl 2100, regnes dette som tre studietimer. NB: halve klokke timer blir strøket.
- **Frammøteliste:** Etter at kursopplegget er gjennomført, skal frammøtelisten registreres her: www.senterpartiskolen.no/registrering. Frammøteliste kan eventuelt sendes i brev til: Senterpartiets Studieforbund, Grensen 9b, 0159 OSLO. Etter at frammøtelisten er godkjent og registrert, vil arrangør motta opplæringstilskudd.
- **Utbetaling av opplæringstilskudd** skjer kvartalsvis. I følge Voksenopplæringsloven skal opplæringstilskudd utbetales pr godkjent studietime, uavhengig av antall deltagere.
- **Kursbevis**
Alle som gjennomfører studieopplegget (dvs. er til stede på minst 75 % av antall godkjente studietimer) har krav på kursbevis. Kursbeviset kan hentes på <http://www.senterpartiskolen.no/kurs> eller bestilles fra Senterpartiskolen. Ta kontakt med Elise Fylling for utstedelse: efy@sp.no.

For mer informasjon, se <http://www.senterpartiskolen.no/kurs> eller ta kontakt med oss direkte.

*Etter valget – den nye kommunestyregruppa har tatt utgangspunkt i studieheftet *Arbeidslaget 2011-2015*, som ble utgitt ved forrige kommune- og fylkestingsvalg. Senterpartiets Studieforbund 2015.*

Nytt kommunestyre og nye muligheter

Velkommen på laget, og vel overstått valg. Gratulerer med nytt verv til deg som er valgt inn i kommunestyret for første gang. Gratulerer med fornyet tillit til deg som allerede har sittet enten en eller flere perioder for Senterpartiet. Takk til dere alle for at dere stiller opp, og gjør en så stor og viktig jobb for partiet!

Etter en hektisk valgkamp kommer den politiske hverdagen. Det vil være mye å sette seg inn i, spesielt for den som er «fersk i faget». Dessuten vil selve kommunestyregruppa være ny etter valget, i tillegg til de utfordringer og muligheter som følger med en ny periode.

Politisk arbeid handler også om å bygge sterke, trygge lag gjennom gode relasjoner. Dette gjelder også for kommunestyregruppene våre. Når vi bereder grunnen for godt samarbeid fra begynnelsen av, skaper vi også en god arena for debatt, meningsutveksling og politisk initiativ. Derfor er det en god investering å fokusere på det arbeidet vi skal gjøre sammen, og sørge for god stemning og arbeidsglede gjennom hele perioden.

Det er *medlemmene* som har gitt oss jobben, enten ved å velge oss til styret i lokallaget, eller nominere oss som kandidater på kommunevalglista. Det er viktig å huske på at vi som er folkevalgte representerer Senterpartiet og velgerne – og ikke oss selv. Som folkevalgte kommer vi også inn i formelle posisjoner hvor valglov, kommunelov og annet offentlig lovverk regulerer vårt virke. Forhold deg derfor respektfullt og korrekt til lover og regler for ditt politiske arbeid, men husk at det er Senterpartiets medlemmer som har gitt deg et mandat gjennom partiets nominasjonsprosess og program.

Lykke til med arbeidet i kommunestyret de neste fire årene!

Senterpartiet vil bygge samfunnet nedenfra. Vi vil ha et samfunn med frie selvstendige mennesker som med tro på egne evner tar ansvar for sitt eget liv, for fellesskapet og natur og miljø. Partiets menneskesyn har utspring i det kristne verdigrunnlaget og humanistiske verdier i pakt med dette. Hvert menneske er unikt og uerstattelig, og respekten for menneskeverdet er overordna andre verdier. Senterpartiets verdigrunnlag.

Ordførerkandidat, valgteknisk samarbeid og forhandlinger

Senterpartiet har lang tradisjon som «ordførerparti». Uavhengig av størrelsen på Senterpartiets kommunestyregruppe, kan vi selvsagt stille til konstitueringen med vår egen ordførerkandidat. Men mange Sp-ordførere representerer verken den største eller neststørste gruppen i kommunestyret de er ordfører for, de blir ordførere gjennom samarbeid med andre partier.

Det *valgtekniske samarbeidet* kan være en mulighet i kampen om posisjoner og ordførervervet. Dette er spørsmål som gjerne avklares før valget, og lokallaget vil på forhånd finne ut hvilke partier som er mulige samarbeidspartnere. Det må tas stilling til hvilke saker som skal prioriteres, hvilke posisjoner det er ønskelig å forhandle om, og hvilke posisjoner det er realistisk å få. Ordfører, varaordfører og eventuelle andre lederverv skal velges av kommunestyret, noe som gir rom for forhandlinger. Et parti i opposisjon kan derfor oppnå flere verv gjennom et slikt samarbeid, enn om partiet velger å stå alene.

Forhandlinger kan gjennomføres på flere måter, men det er ingen ulempe å være aktiv og pågående som initiativtager til forhandlinger. Rammen rundt et forhandlingsmøte kan gjerne være formell. Sett gjerne opp forslag til dagsorden i invitasjonen, og avklar møteledelse og føring av protokoll når møtet begynner. Det er viktig å huske på at et valgteknisk samarbeid ikke krever noe politisk bindende samarbeid utover samarbeid om selve valget av personer til ulike verv og posisjoner. Forhandlinger og samarbeid om valg av ordfører er ikke uvanlig. De politiske partiene kan på forhånd inngå avtale om slikt samarbeid, hvor andre partier da blir enige om å stemme på et partis ordførerkandidat. Det eller de partiene som støtter et annet partis ordførerkandidat, får gjerne gjenytelse i form av stemmer til plass i formannskap eller underutvalg, hvor partiet ellers etter eget stemmeantall ikke ville ha fått uttelling. Det er viktig å sette seg inn i Kommunelovens bestemmelser, som regulerer det valgtekniske samarbeidet og fordeling av kommunale verv: § 36 *Forholdsvalg – listeforslag* og § 37 *Forholdsvalg – valgoppgjør, 38b Avtalevalg*: Se Lovdata: [Kommuneloven §§ 36 og 37](#)

Det er også verdt å merke seg hvordan selve *valgordningen* fungerer. Kandidatene til kommunestyret kåres på grunnlag av kandidatenes personlige stemmetall. De på listen som er forhåndsnominerte får et påslag i personstemmer lik 25 prosent av de velgerne som har stemt på listen. Så blir de personstemmene velgerne har gitt kandidatene lagt til, både fra egen liste og personstemmer som kandidatene har fått fra andre listers velgere. Kandidatene kåres deretter i rekkefølgeavhengig av hvem som har fått flest personstemmer. For mer informasjon om valgordningen, se [Den norske valgordningen i hovedtrekk - kandidatføring ved kommunestyrevalg](#).

Fordeling av kommunale verv

Utvelgning av kandidater til kommunale nemnder og utvalg er en viktig del av de forberedelsene styret og kommunestyregruppe skal gjøre sammen. Det er noen prinsipielle sider ved utvelgelsen som bør diskuteres før personkabalene blir lagt, som for eksempel om styringsmodellen i kommunen legger føringer som partiet må forholde seg til.

Tidligere var hovedutvalgsmodellen vanlig i kommunene, men nå praktiserer mange en utvalgsmodell. Denne modellen bygger på at utvalgene er forberedende organ med begrenset myndighet, noe som forutsetter gjennomgående representasjon mellom kommunestyret og utvalgene. Enkelte fylker og store kommuner har innført parlamentarisme, hvor fylkesråd eller kommunalråd utgår fra flertallet i kommunestyret. Det er kommunestyret som bestemmer styringsmodell. Derfor må gruppa ta stilling til styringsmodell og eventuell mulighet til å få støtte fra andre partier til å velge den modellen partiet finner best. Hvis det skal innføres parlamentarisk styreform, følger dette av forberedelser og vedtak i det forrige kommunestyret. Det nye kommunestyret står fritt til å bestemme om vedtaket skal iverksettes.

Senterpartiet må så ta stilling til ønsket om å spre oppgavene slik at flest mulig får ta del i det kommunale arbeidet gjennom utvalg, nemnder, råd og verv. Dette har både fordeler og ulemper. Fordelene er at vi trekker inn mange av de som stod på kommunevalglista, flere medlemmer blir engasjert, vervene kan spres geografisk, kjønnsmessig og aldersmessig. Ulempene kan være uklare arbeids- og ansvarsforhold, og problemer med å holde en klar linje mellom arbeidet i nemnder og utvalg og i kommunestyret.

Konstituering av kommunestyret

Før vi legger fram en politisk samarbeidsplattform sammen med de partier vi har funnet løsninger med i konstitueringen, skal vi tenke oss nøye om. Formelt sett er det bare i kommuner og fylker som har parlamentarisk styreform at samarbeidspartiene må fremme felles politikk gjennom perioden. En samarbeidsplattform kan være greit når den inngås med partier som vi føler oss nært beslektet med ideologisk, ellers ikke. Uansett bør vi passe på at vi ikke forhandler bort profilsaker vi har frontet tidligere. Da mister vi troverdighet. En avtale om at partiene som danner flertallet, skal ta felles ansvar for å få budsjettet i havn, kan derimot være naturlig.

Konstituering av Senterpartiets gruppe

Det er lokallagsstyret ved lederen som har ansvaret for å samle kommunestyregruppa etter valget, jfr. [Senterpartiets vedtekter § 5](#).

Selv om lokallagslederen har det formelle ansvaret for å kalle inn kommunestyregruppa, er det *gruppa* som foretar den formelle konstitueringen gjennom valg av leder og nestleder. Hvis samarbeidet og forståelsen mellom lokallagsledelsen og gruppa svikter, er dette et dårlig utgangspunkt for samarbeidet de neste fire årene. Derfor er det viktig å bli enige om konstitueringen, og etablere et godt samarbeid fra starten av.

Folkevalgskonferanse i Sp

Selv om kommunestyregruppa skal konstituere seg gjennom valg av leder og nestleder, er det *nominasjonsmøtet i partiet som i praksis har gitt føringer for disse valgene*. Dersom ikke førstekandidaten på lista blir valgt til ordfører, er det derfor naturlig at vedkommende velges som gruppeleder.

Hvis Senterpartiet får ordføreren, bør vi unngå å velge vedkommende som gruppeleder. Ordførerrollen stiller i mange sammenhenger krav til å opptre på vegne av hele kommunestyret, og ikke bare på vegne av partiet. Rent praktisk er det også vanskelig å lede gjennomføringen av kommunestyremøtet og samtidig holde løpende kontakt med egen gruppe gjennom debattene og foran avstemninger.

Hvorvidt varaordfører bør velges til gruppeleder er en vurderingssak, men gruppeleder bør være blant de som har plass i formannskapet. Gruppelederen trenger å ha oversikt og skal dessuten ikke bare være møteleder og koordinator i gruppa, men også ha et ansvar som partiets talsmann utad. Bruk praktisk sans og fornuft når vervene skal bekles, og forsøk å fordele arbeidsbyrden mellom kommunestyrerepresentantene på best mulig måte.

Folkevalgt på Sp-vis

Programmet – lov eller veileder?

Partiprogrammet er kontrakten mellom velgerne og de folkevalgte, og dette forplikter. Programmet er også bindemiddelet mellom medlem, styret, gruppa og den enkelte folkevalgte. Det er programmet som gir partiet identitet, og som viser forskjellene partiene imellom. Hver og en har dessuten en moralsk forpliktelse til å følge programmet, både av hensyn til medlemmene og velgerne.

Vi må kjenne oss forpliktet av programmet. Både de konkrete standpunktene partiet har inntatt i programmet, nedfelte verdier og politisk retning forplikter. Derfor er det viktig at programmet har god forankring, slik at både folkevalgte og tillitsvalgte føler eierskap til - og forpliktelse overfor partiprogrammet.

Et godt utformet program vil være veiviser i mange av de sakene vi får til behandling. Partipisken slår ikke hardt i Senterpartiet. Vi har tradisjon for at våre representanter kan skille lag i saker som ikke er prinsipielle, eller har med ivaretagelse av lokale interesser å gjøre. Det kan faktisk styrke partiets troverdighet at representantene stilles fritt til å fremme eget lokalmiljøes interesser.

Forankret i lokal virkelighet og sentral partiideologi

Senterpartiets verdisyn gjør det sjelden til noen motsetning å kombinere lokale interesser med hensynet til partiets idégrunnlag. «Senterpartiet vil bygge samfunnet nedenfra», står det i den første linjen i vårt stortingsvalgprogram. Noen konflikter kan det likevel bli. Jordvern, bo- og driveplikt i landbruket er typiske eksempler, fordi Senterpartiet fremmer en restriktiv politikk i slike spørsmål. I praksis vil det fra tid til annen kunne oppstå ønske om å fravike partilinjen for å ivareta personlige hensyn i lokalpolitikken. Senterpartiets verdisyn og politiske tradisjon har plass for lokale variasjoner i valg av politiske løsninger.

Uenighet

Ulike oppfatninger er en styrke i prosessen mot å finne den beste løsningen. Uenighet i form av låste posisjoner og strid internt i gruppa er alt annet enn konstruktivt. Det kan bli så vanskelig at det tar all oppmerksomhet i arbeidet vårt. Lag gjerne noen spilleregler som dere kan enes om, er det lettere å gå inn i konfliktsakene når de kommer. Det vil være godt «forebyggende arbeid» om uenighet varsles i gruppemøte/kommunerådsmøte og aldri kommer som en overraskelse i kommunestyret.

Vis romslighet, men i store saker hvor et splittet Senterparti blir avgjørende for saker av stor betydning for partiet og/eller kommunen, kan det bli nødvendig å gjøre vedtak som binder gruppa.

Ombudsrollen

Som folkevalgt i Senterpartiet skal vi være ombud for kommunens innbyggere. Hver og en av oss har et personlig ansvar for kontakt med velgerne, og for å fremme deres saker innenfor rammen av partiprogrammet vårt. Gruppa og lokallagsstyret har et overordnet ansvar for utadrettet informasjon, men ombudsrollen må hver og en av oss ta ansvaret for. Ombudsrollen ivaretar vi gjennom å gjøre oss tilgjengelige. Som politikere skal vi tjene innbyggernes interesser, men sannheten er vel at de færreste utenom kommunestyret vet hva vi bedriver tiden med i kommunepolitikken. Media velger ofte ut konfliktsakene, og formidler holdningene til de som står lengst fra hverandre i debattene. Derfor må vi være tilgjengelige, svare på spørsmål og selv bidra til å gi informasjon. Folk må kjenne seg velkomne til å ta kontakt med oss for å ta opp saker de er opptatt av. Vi må samtidig lære oss noen grep for å skjerme oss for å bli fanget av tidsklemma, eller føle at noen forventer personlige tjenester. Vi trenger ikke å svare på alt fra alle til enhver tid, men vi må føle ansvar for å ta imot spørsmål og innspill på saker som er viktige for den enkelte.

Arbeidsgiveransvaret

Som folkevalgt følger det også med et arbeidsgiveransvar, som vi skal være oss bevisst. Kommunens arbeidsgiverpolitikken vil være et av de viktigste styringsverktøyene for folkevalgte. Samtidig kan det oppleves utfordrende å være både arbeidsgiver og ombud, samtidig som vi skal bidra til politiske endringer i kommunen. Det vil heller ikke alltid være politisk enighet om målene og virkemidlene, her kan det være ulike partipolitiske syn på forskjellige forhold knyttet til arbeidsgiverpolitikken. KS har laget et hefte om folkevalgtes arbeidsgiveransvar, som gjerne kan leses: [Folkevalgtes arbeidsgiveransvar](#)

Medlemskontakt

Det er gruppas og styrets ansvar som fellesskap at kontakten mellom kommunestyregruppa og medlemmene er god. Derfor har kommunestyregruppa plikt til å stille seg til disposisjon. I Senterpartiet skal medlemmene og organisasjonsapparatet utgjøre et arbeidsfellesskap som er sentralt både for utvikling av politikk, og for løsning av de utfordringer som kommer opp i løpet av valgperioden. Legg gjerne opp til en god diskusjon på første kommunerådsmøte etter valget, for å finne fram til arbeidsformer som kan fremme interesse og oppslutning om det politiske arbeidet.

Det skal kalles inn til kommunerådsmøter, og disse må fungere. Møtene er et kontaktpunkt mellom partigruppe, styre og medlemmer. Dessuten er slike møter vedtektsfestet, og derfor skal lokallagsstyret «*medvirke til at det alltid er god kontakt og samarbeid mellom Senterpartiets representanter i kommunestyret og andre kommunale ombud, og lokallagets medlemmer og tillitsvalgte, ved at det avholdes kommunerådsmøter regelmessig*», som det heter i [Senterpartiets vedtekter, § 5](#)

I sin hilsen i studieheftet «Arbeidslaget» fra 2007 sier tidligere Sp-ordfører i Nome kommune Jan Thorsen følgende:

« Ofte presenterer rådmannen en rekke forslag til innsparing. Det er ikke uvanlig at de omfatter en av Senterpartiets kjernesaker. Mitt råd er krystallklart: Saker vi har gått til valg på som hovedsaker må vi aldri gi oss på for å saldere kommunens budsjett. Da må gruppa finne andre løsninger, - som sikkert og kan smerte.»

Kanskje er det fra tid til annen viktigere å «dypdykke» i enkeltsaker, bygge kompetanse i politiske spørsmål og gjennomføre en og annen prinsipiell diskusjon enn å gjennomgå alle kommunestyresakene i detalj. Spennende diskusjoner og mulighet for politisk påfyll og kunnskap kan kanskje friste flere medlemmer til å engasjere seg?

Kontakt med organisasjoner og interessegrupper

I valgkampen og programarbeidet er vi ofte flinke til å ta kontakt med frivillige organisasjoner, næringsorganisasjoner og ulike interessegrupper for å få deres mening. I det løpende politiske arbeid i valgperioden kan vår vilje til å lytte på andre settes på prøve. Det er i behandlingen av konkrete enkeltsaker at organisasjonene virkelig verdsetter vår vilje til å høre deres syn i saken. Organisasjonslivet skal vite at i Senterpartiet blir organisasjonene hørt og tatt på alvor, selv om vi ikke alltid klarer å tilfredsstille alle ønsker fra ulike interessegrupper.

Vi er Senterpartiets folkevalgte

Etter valget er det alltid en del mennesker som er overrasket, og noen vil bli skuffet. Noen blir overrasket over å bli en del av «laget», og noen skuffet over at de ikke ble valgt inn i kommunestyret eller får ønskede posisjoner. Begge kategorier bør få litt ekstra oppmerksomhet fra partiets side. Den nyvalgte kommunestyregruppa bør raskt kalles sammen til gruppemøte. Her legges grunnlaget for tillit og fortrolighet innad i gruppa for de neste fire årene, så dette møtet er viktig. På møtet må vi også gjøre en endelig fordeling av posisjoner i egen gruppe og avklare samarbeidskonstellasjoner med andre partier, hvis dette ikke allerede er gjort.

Til diskusjon:

- Hvordan vil dere som kommunestyrerepresentanter ivareta ombudsrollen? Hvor stor frihet mener dere at hver enkelt har i forhold til å ivareta denne rollen?
- Hva slags spørsmål eller saker mener dere må ha forankring i hele kommunestyregruppa, og hvilke spørsmål/saker kan hver enkelt uttale seg om uten å konsultere gruppa (finn relevante eksempler på spørsmål/saker i egen kommune eller fra programmet)
- Hvordan vil dere takle uenighet i kommunestyregruppa? I hva slags saker skal flertallet bestemme, og i hvilke type saker kan dere tenke dere å fristille representantene? (Finn eksempler på aktuelle saker)
- Er Sp- programmet «lov» eller «veileder»? Hva syns dere? Diskuter ut fra en tenkt situasjon hvor rådmannen i budsjettforslaget har foreslått innsparinger på et område som er sterkt i konflikt med Sp sitt program.

Kommunestyregruppa og lokallaget

Politisk arbeid er frivillig arbeid. Vi rekrutterer velgere på grunnlag av våre meninger, men medlemmer og tillitsvalgte rekrutterer vi i tillegg ut fra et positivt fellesskap som folk har lyst til å delta i. Vårt arbeidslag er et sosialt arbeidslag. Folk som trives sammen, klarer å løse saklig uenighet seg imellom. Vi trenger individualister også i Senterpartiet, men ikke de som først og fremst vil bruke partiet som arena for å hevde meninger som er uavklart med resten av oss.

Arbeidsdeling lokallagsleder og gruppeleder

Lokallagslederen skal bidra til at partiet utvikler program, og stiller kandidater til valg som forplikter seg på programmet. Etter valget innkaller lokallagsleder nyvalgt kommunestyregruppe til konstituering og drøfting av hvordan den og styret skal samarbeide. Lokallagsleder sørger for god kontakt mellom gruppa, styret og medlemmene, kaller inn til kommuneråd og griper inn hvis det oppstår sprik mellom gruppa og programmet.

Gruppelederen skal lede kommunestyregruppa slik at det er samsvar mellom programmet og de standpunkt partiet fremme, og skal sørge for en fornuftig arbeidsdeling mellom medlemmene i gruppa. Gruppeleder skal i samarbeid med lokallagslederen legge til rette for kontakten mellom gruppa og medlemmene, og har ansvar for å orientere styret ved lokallagslederen om saker som kommer til behandling og at partiets syn i viktige saker drøftes med partiet før gruppa trekker sine konklusjoner.

Til diskusjon:

- Hvordan bør arbeidsdelingen være?
- Når, og i hvilke type saker bør medlemmene trekkes inn i diskusjon i forkant av kommunestyre- eller utvalgsmøter?

Arbeidsfellesskap og trivsel

Gruppa og styret skal fungere som et arbeidsfellesskap. Gruppeleder, eventuelt ordfører og lokallagsleder må derfor ha en felles forståelse av arbeidsdelingen. Vi skal utvikle et arbeidslag hvor alle - uavhengig av alder, kjønn og «fartstid» i parti og kommunestyre opplever at de er likeverdige deltakere.

Nøkkelordet er trivsel! Det skal være hyggelig å gå på gruppemøte, og vi skal glede oss til diskusjonene i kommunerådet vårt. Selvsagt vil det være vanskelige og mindre hyggelige saker som må håndteres, og noen ganger er vi uenige. Da skal vi være saklige, vi må diskutere sak og ikke person. Og selv om det er mye alvor i politikken, trenger vi også fest og moro. Benytt derfor en og annen anledning til å treffes bare for hyggas skyld – lokallagsstyret og gruppa. Inviter gjerne ektefelle/samboer/kjæreste – som sikkert tilbringer mange nok kvelder alene mens «den bedre halvpart» studerer kommunestyrepapirer eller deltar i møter. Senterpartiet er et utadvendt parti, og derfor skal vi ikke opptre som en lukket klubb. I alt vi gjør skal vi derfor tenke på hvordan vi får involvert medlemmene i diskusjonene våre, og hvordan vi skal formidle sluttbudskapet til velgerne.

Lykke til med fellesskap og arbeid i kommunestyregruppe og lokallag i fireårsperioden!

